

Pedagogisch Beleidsplan Kindercentrum Waarder

Pedagogisch beleidsplan
voor kinderdagopvang
en naschoolse opvang
2020

Inhoudsopgave

Inleiding		pag. 3
Algemene doelstelling en visie		pag. 4
Pedagogische visie		pag. 5
Hoofdstuk 1	Uitgangspunten met betrekking tot pedagogisch beleid	pag. 6
Hoofdstuk 2	Middelen voor het bereiken van pedagogische doelen	pag. 7 tm 10
2.1	Groepsopbouw en groepsgrootte	
2.2	Dagindeling	
2.3	Wennen	
2.4	Groepsruimte	
2.5	Observeren/volgen ontwikkeling	
2.6	Spelmateriaal en activiteiten	
2.7	Richtlijnen voor het signaleren van problemen	
2.8	Grenzen aan de opvang	
Hoofdstuk 3	Scheppen van ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen	pag. 11/12
3.1	Lichamelijke ontwikkeling	
3.2	Sociaal-emotionele ontwikkeling	
3.3	Verstandelijke en creatieve ontwikkeling	
3.4	Taalontwikkeling	
3.5	Ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid	
Hoofdstuk 4	Overbrengen van waarden en normen aan kinderen	pag. 13/14
4.1	Intermenselijke relaties	
4.2	Privacy	
4.3	Individualiteit	
4.4	Diversiteit	
4.5	Rituelen en vieringen	
4.6	Samen leven/samen verantwoordelijk zijn	
Tot slot		pag. 15
Aanhangsel 1:	Extra opvang of Ruildag	pag. 16
Aanhangsel 2:	Stimuleren en volgen van de ontwikkelingen van kinderen	pag. 17/18
Aanhangsel 3:	Regel maximaal 2 vaste gezichten voor 0-jarigen 3-uursregeling	pag. 19
Bijlage:	Pedagogisch Beleidsplan Kindercentrum Waarder	

Pedagogisch Beleidsplan Kindercentrum Waarder

Inleiding

Wat is een Pedagogisch Beleidsplan?

Een pedagogisch beleidsplan is een plan, waarin wordt uiteengezet wat de visie en uitgangspunten van het kindercentrum zijn als het gaat om de opvang en opvoeding van kinderen.

Voor het team is het een leidraad van waaruit gehandeld wordt en beslissingen worden genomen. Het geeft ondersteuning aan de groepsleidsters bij het begeleiden van de kinderen. Ze kunnen ook elkaar aanspreken op het naleven ervan. Zo kan een eenduidige continue pedagogische aanpak worden ontwikkeld en wordt voorkomen, dat deze aanpak persoonsgebonden wordt.

Voor ouders is het een leidraad bij de keuze van het kindercentrum. Het geeft aan hoe aan de opvang vorm gegeven wordt. Het zegt wat we doen en hoe we doen wat we zeggen.

Een pedagogisch beleid geeft ook duidelijkheid over de grenzen van de opvoedingsverantwoordelijkheid van het kindercentrum.

Waarom een Pedagogisch Beleidsplan?

Als kindercentrum vang je kinderen van anderen op. Elk kind is anders en komt vanuit een andere situatie.

Ouders brengen hun kinderen naar het kindercentrum met verschillende verwachtingen op opvoedkundig gebied.

Op het kindercentrum worden de kinderen opgevangen door groepsleidsters. Hoewel ernaar gestreefd wordt dat de kinderen zoveel mogelijk door vaste leidsters worden opgevangen, is het onvermijdelijk, dat het te maken krijgt met verschillende leidsters, die ook weer hun eigen opvattingen over de opvang hebben.

Het is belangrijk dat de kinderen, ouders en leidsters duidelijkheid hebben over de aanpak van de opvang op het kindercentrum.

Een pedagogisch beleidsplan zorgt voor een eenduidige aanpak van de opvang en dus voor duidelijkheid voor alle betrokken partijen.

De Wet Kinderopvang stelt het hebben van een pedagogisch beleidsplan voor kindercentra verplicht. Deze wet stelt eisen aan het pedagogisch beleid. Er zijn basisdoelen benoemd die in het beleid moeten worden verankerd.

Deze basisdoelen zijn :

- het bieden van emotionele veiligheid
- gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie
- gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competentie
- eigen maken van normen, waarden en cultuur.

Aan deze basisdoelen wordt gewerkt via de zogenaamde pedagogisch inzet : de leidster-kind interacties, de binnen- en buitenruimte, de groep, de activiteiten en het spelmateriaal.

In dit pedagogisch beleidsplan zetten we uiteen, hoe en met welke middelen (pedagogische inzet) we de genoemde doelen willen bereiken.

In de bijlage wordt per doel en pedagogische inzet verwezen naar de betreffende passages in het pedagogisch beleidsplan.

Algemene doelstelling en visie

De algemene doelstelling van Kindercentrum Waarder is drieledig, nl. naar ouders, kinderen en naar de maatschappij.

- Naar ouders:
Ouders de gelegenheid geven om te blijven werken, netwerken op te bouwen, te studeren of zich anderszins te ontplooiën, door dagopvang aan hun kinderen te bieden.
- Naar kinderen:
Kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar in een veilige en vertrouwde omgeving, kwalitatief goede en professionele opvang bieden. De kinderen worden op het kindercentrum in de gelegenheid gesteld om in contact te komen met andere kinderen, andere situaties en andere materialen dan in de thuissituatie.

Veilig :

Het kindercentrum hanteert de veiligheidseisen die worden gesteld door de overheid, gemeente, brandweer, GGD en ARBO

Vertrouwd :

De kinderen worden opgevangen in een huiselijke sfeer, zodat ze zich thuis kunnen voelen. Elk kind komt in een stamgroep. Dit is een vaste groep met vaste leidsters, zodat met hen een band kan worden opgebouwd.

De opvang van elk kind begint met een wenperiode, zodat het aan de nieuwe situatie kan wennen. Ook bij wisseling van groepen wordt begonnen met een wenperiode.

Kwaliteit :

Het kindercentrum besteedt voortdurend aandacht aan kwaliteit en streeft naar borging en verbetering daarvan. Er wordt gestreefd naar tegemoetkoming aan de verwachtingen van de ouders. O.a. door de feedback, die we van ouders krijgen, toetsen we onze kwaliteit aan onze visie.

Professionaliteit :

De leidsters van het kindercentrum zijn gediplomeerd volgens de geldende CAO-normen voor Kinderopvang.

Daarnaast vinden aanvullende opleidingen op het vakgebied van kinderopvang plaats.

- Naar de maatschappij:
De maatschappij heeft baat bij kinderopvang. Kinderopvang maakt mogelijk dat meer mensen kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt, zowel mannen als vrouwen. Kinderopvang draagt dus, naast economische voordelen door de grotere arbeidsparticipatie, ook bij aan emancipatie van vrouwen en mannen, en aan realisatie van een evenwichtige en gezonde maatschappij, een duurzame samenleving. Kindercentrum Waarder wil bijdragen aan de realisering van deze ontwikkeling in een kleine dorpskern.

Pedagogische visie

Kinderen maken een enorme ontwikkeling door in hun groei naar volwassenheid. Wij vinden het belangrijk, dat kinderen de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen tot sociaal vaardige en evenwichtige mensen.

Belangrijke voorwaarden voor een goede ontwikkeling zijn veiligheid en geborgenheid, respect en een liefdevolle omgeving.

Ieder kind is uniek en Kindercentrum Waarder wil op een respectvolle manier omgaan met de eigenheid van ieder kind. Dit betekent, dat het kind op ons kindercentrum zichzelf mag zijn, zodat het kan worden wie hij wil. Er wordt zorg en aandacht aan ieder kind gegeven in een veilige en vertrouwde omgeving.

Dit willen we bereiken door middel van goede, professionele begeleiding, een veilige ruimte in huiselijke sfeer en passende materialen voor spel en creativiteit.

Hoofdstuk 1 Uitgangspunten met betrekking tot het pedagogisch beleid

Ons uitgangspunt is dat elk kind uniek is. Het heeft een eigen persoonlijkheid, een eigen wil en zijn eigen gaven en mogelijkheden.

Een kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo.

Een kind kan bij zijn ontwikkeling worden gestimuleerd door een uitdagende omgeving en door zijn opvoeders.

De leidsters scheppen door inrichting van de groepsruimte en aanbieden van activiteiten een uitdagende omgeving en een goede sfeer, waarin het kind zich optimaal kan ontwikkelen. De leidsters spelen daarbij een begeleidende en stimulerende rol en ondersteunen en bevorderen zo de ontwikkeling van de kinderen.

Op Kindercentrum Waarder wordt het kind opgevoed in groepsverband. Thuis krijgt het kind een meer individuele benadering van opvoeden. Kindercentrum Waarder heeft een opvoedende taak, waarbij ons uitgangspunt is, dat de ouder eindverantwoordelijke is met betrekking tot de opvoeding van hun eigen kind.

De situatie op een kindercentrum is een andere dan thuis. Op het kindercentrum maakt het kind deel uit van een groep. Bij elk kind is de thuissituatie anders. Daarom kunnen we bij de groepsbenadering niet in alles aansluiten op de thuissituatie. Door een consequente aanpak leert het kind het verschil tussen thuis en het kindercentrum en dat scheidt voor het kind duidelijkheid, dus een gevoel van zekerheid en veiligheid, wat een optimale ontwikkeling mogelijk maakt.

We willen de kinderen opvang bieden in een warme, huiselijke sfeer.

Hiermee willen we bereiken, dat de kinderen zich op lichamelijk, emotioneel en verstandelijk gebied zich optimaal kunnen ontwikkelen tot evenwichtige en sociaalvaardige mensen, die zich staande kunnen houden in een groep en in de maatschappij.

Hoofdstuk 2 Middelen voor het bereiken van pedagogische doelen

De kinderen worden in groepen opgevangen.

2.1 Groepsopbouw en groepsgrootte

Voor de dagopvang gewerkt met twee verticale groepen met kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. De groep bevat maximaal 12 kinderen en wordt begeleid door 2 groepsleidsters. Elke dag worden er vaste leidsters ingeroosterd.

Aan kinderen van 0-1 jaar worden twee vaste leidsters toegewezen. Op de dagen dat het kind komt, is altijd minimaal 1 van deze 2 leidsters aanwezig. Naast het vaste gezicht kan een andere leidster op de groep staan.

In Bijlage 3 is aangegeven hoe Kindercentrum Waarder invulling geeft aan deze regel.

Bij de naschoolse opvang bestaat een stamgroep uit maximaal 22 kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar. In de BSO ruimte kunnen 2 stamgroepen verblijven. Totaal zullen er maximaal 30 kinderen worden opgevangen. Als er meer dan 22 kinderen zijn, dan is er bij vastgestelde momenten zoals eten en drinken een zichtbare scheiding per stamgroep. De kinderen zitten dan aan verschillende tafels. Naast de vastgestelde momenten kunnen de kinderen van de stamgroepen kiezen voor activiteiten doen die niet per stamgroep bepaald zijn. Per 11 kinderen is er 1 leidster. Bij aanwezigheid van 2 of meer leidsters kan één van deze leidsters voor bepaalde activiteiten met een groepje kinderen naar een andere ruimte binnen of buiten het gebouw van de naschoolse opvang gaan.

Als er slechts 1 leidster op een groep is, dan zijn de leidsters van de dagopvang en naschoolse opvang over en weer elkaars achterwacht. Als de andere groep op dat moment niet aanwezig is, dan wordt een andere volwassene als achterwacht aangewezen.

Bij het vaststellen van de roosters wordt de door de overheid vastgestelde Beroepskracht Kind Ratio (BKR) gehanteerd. De beroepskracht-kindratio (BKR) is de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen in de kinderopvangorganisatie. De BKR hangt af van de leeftijdsopbouw in de groep. Het verschilt ook per soort opvang: kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang.

De Wet Kinderopvang staat toe dat er op vastgestelde momenten minder beroepskrachten dan volgens vereisten van de BKR aanwezig zijn.

Bij tien aaneengesloten openingsuren mogen de beroepskrachten maximaal 3 uur per dag alleen staan op de groep met een kind aantal boven het wettelijk vastgesteld kindratio. Het is per januari 2018 wettelijk verplicht hier duidelijk inzicht aan te geven. In aanhangsel 3 van dit Pedagogisch Beleidsplan is aangegeven hoe Kindercentrum Waarder hier invulling aan geeft.

De groep is ook een opvoedingsmiddel op zich. In een groep leert een kind met andere kinderen om te gaan, verschillen tussen de kinderen onderling of tussen de andere kinderen en zichzelf ontdekken, samen te spelen en delen, om te gaan met conflicten.

Het ervaart ook hoe het is om bij een groep te horen.

Door de verticale indeling (verschillende leeftijdsgroepen) leren de jongsten van de oudsten en leren de oudsten rekening te houden met de jongeren. De kinderen doen verschillende soorten ervaringen op als jongste, als middelste en als oudste van de groep.

Bij de naschoolse opvang kan, afhankelijk van de leeftijd van het kind, worden afgesproken met de ouders en het kind, dat het kind zelfstandig buiten de gebouwen en het terrein mag spelen, met de opvang als achterwacht. Hiertoe wordt een contract opgesteld en door alle betrokkenen ondertekend.

2.2 *Dagindeling*

De dagopvang vindt plaats van 7.30 uur tot 18.30 uur.

Een dag kent een vaste dagindeling.

Een vaste dagindeling biedt een kind veiligheid en zekerheid. De indeling is zodanig, dat actieve en ontspannende momenten elkaar afwisselen.

Er zijn binnen de dagindeling momenten dat er gezamenlijk iets wordt gedaan, maar er zijn ook momenten, dat het kind individueel mag bepalen wat het wil.

Bij de baby's wordt de dagindeling zoveel mogelijk afgestemd op het ritme dat de baby thuis heeft. Hiertoe is een nauwe afstemming met de ouders nodig.

De voor- en naschoolse opvang vindt plaats voor- en na schooltijd, op de woensdagmiddag en op de (vrije) vrijdag. In de schoolvakanties is er volledige opvang. De opvang vindt dan plaats van 7.30 uur tot 18.30 uur.

De tijd, die de kinderen bij ons doorbrengen zien we als vrije tijd.

We bieden de kinderen – binnen onze regels – zoveel mogelijk vrijheid.

Zo bieden we wel activiteiten aan, maar de keuze is aan de kinderen of ze hieraan mee willen doen.

Bij opvang voor de hele dag, zoals op vrijdag voor kinderen van groepen 1 en 2 en gedurende de schoolvakanties, wordt er een dagindeling gehanteerd.

Dit wordt gedaan om de dag voor zowel de kinderen als de leidsters structuur te geven.

De dagindeling is niet dwingend. De leidsters kunnen van deze indeling afwijken als dat beter uitkomt voor eventueel geplande activiteiten.

Bij de opvang voor halve dagen of na schooltijd, dus vanaf 15.15 uur, wordt dezelfde dagindeling als voor hele naschoolse dagopvang gevolgd, maar dan vanaf het tijdstip van aankomst van de kinderen bij de opvang.

2.3 *Wennen*

Het is belangrijk, dat een kind zich thuis voelt op de groep en bij de leidsters. Daarom is het nodig, dat het kind, de groep en de leidsters de tijd hebben om elkaar te leren kennen en aan elkaar te wennen.

Voordat het kind op de groep wordt geplaatst, vindt een kennismakingsgesprek met de ouders plaats. Ook worden er bij het kinderdagverblijf 2 wenaafspraken gemaakt. Het kind draait dan 2 dagdelen mee op de groep. Indien gewenst of nodig, kan de wenperiode worden aangepast. Bij de BSO mag een kind 1 keer komen wennen.

2.4 *Groepsruimte*

De groeps- en andere ruimten worden kindvriendelijk ingericht. Meubilair wordt afgestemd op kindgrootte. Ook de toiletten en wasbakken worden hierop afgesteld.

Veiligheid is een belangrijk aspect bij de inrichting van groepsruimten. Bij de dagopvang worden er kindveilige elementen aangebracht, zoals bescherming voor stopcontacten, verwarmingskasten, deurstrips tegen knellen van vingers, hoge deurklinken. De ruimtes voldoen aan de veiligheidseisen die door de overheid worden gesteld. Jaarlijks vindt er een risico-inventarisatie plaats.

De ruimtes moeten voor de leiding en kinderen overzichtelijk en praktisch zijn.

Door kleur- en materiaalgebruik wordt een huiselijke sfeer gecreëerd, waarbij gelet wordt op afscheiding tussen ruimten voor activiteiten en voor ontspanning en rust. Dit kan door een

wand zijn, maar ook door een ruimteverdeler als kast of ander meubilair of zelfs door een ander kleurgebruik.

De buitenruimte voor de dagopvang is omheind door een hek en bevat speelelementen voor de kinderen.

De buitenruimte voor de naschoolse opvang is tevens schoolplein.

De groepsruimte voor de dagopvang is ingericht in de sfeer van een huiskamer. Er is een eet-/knutseltafel, een zithoek, er zijn 'rustige' en 'drukke' hoeken, zodat de drukke activiteiten niet storend zijn voor de rustige activiteiten. Door deze indeling worden de contacten tussen kinderen gestimuleerd.

De baby's kunnen veilig kruipen en spelen in een afgeschermd hoek.

Materialen worden deels zo opgesteld, dat de kinderen ze zelf kunnen pakken en deels zullen ze door de leidster worden aangereikt.

De groepsruimte voor de naschoolse opvang is ook huiselijk en gezellig ingericht, met frisse kleuren. Het is de bedoeling dat de kinderen zich er thuis voelen. Ook hier zijn verschillende gebieden : een zithoek, een eet- en knutselhoek, een speelhoek met o.a. verkleedkleden, een computerhoek.

De hoeken zijn afgescheiden door halfopen ruimteverdelers, zodat het contact met elkaar blijft, maar de activiteiten wel duidelijk gescheiden zijn en elkaar niet storen.

De kinderen kunnen zelf de materialen pakken. Voor het computergebruik worden afspraken gemaakt over de tijd en het soort spelletjes dat mag worden gebruikt.

De kinderen worden betrokken bij de inrichting, bijvoorbeeld door het maken van de wandbekleding.

2.5 Observeren/volgen ontwikkeling

De leidsters zijn deskundig en hebben een opleiding gevolgd conform de CAO Kinderopvang. De rol van de leidster is opvoedend en begeleidend naar het kind toe en ondersteunend naar de ouders toe. Aan elk kind wordt een leidster als mentor toegewezen. Aan het begin van de opvang worden de ouders schriftelijk geïnformeerd wie de mentor is. Ook als tijdens de opvang een andere mentor wordt toegewezen wordt dit schriftelijk aan de ouders gecommuniceerd. Een mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Zij volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor de ouders (en bij de BSO ook voor het kind). De mentor hoeft niet per se één van de "vaste gezichten" als bedoeld in punt 2.1 van het kind te zijn.

Kinderdagverblijf

Het kind wordt gevolgd in zijn ontwikkeling en 1 x per jaar wordt er door de mentor een observatie gedaan en een verslag gemaakt. Dit wordt dan met de ouders besproken.

Als een kind 4 jaar wordt en naar de BSO van Kindercentrum Waarder gaat wordt het laatste observatieverslag aan de desbetreffende leidsters overgedragen. Ook wordt een warme overdracht gedaan. Na toestemming van de ouders wordt het laatste observatieverslag ook aan de school van het kind gegeven en eveneens een warme overdracht gedaan.

BSO

Bij de BSO wordt het welzijn en functioneren van een in een verslag vastgelegd. Oudere kinderen krijgen een vragenlijst voorgelegd. Indien nodig of gewenst wordt dit met de ouders en/of kind besproken.

Buiten de jaarlijkse observaties kunnen er bij bijzonderheden gesprekken plaatsvinden met ouders.

2.6 Spelmateriaal en activiteiten

De spelmaterialen zijn afgestemd op de leeftijd, vaardigheden en belangstelling van de kinderen.

Gestreefd wordt naar een evenwichtig aanbod van spel materiaal dat uitlokt tot verschillende soorten spel. Er wordt gelet op het ontwikkelingsniveau van het kind, op de belangstelling van het kind, aantrekkelijkheid en veiligheid van het materiaal. Ook wordt gekeken naar mogelijkheden voor samenspel en het spelenderwijs kennismaken met verschillende culturen.

Er worden activiteiten op verschillende gebieden aangeboden aan de kinderen. Deze activiteiten richten zich op alle ontwikkelingsgebieden : creatief, cognitief, sociaal-emotioneel, lichamelijk. Er zijn activiteiten die het kind zelfstandig kan doen en er worden ook activiteiten door de leidsters aangeboden.

De kinderen krijgen ook gelegenheid tot vrij spel, met elkaar of samen met de leidster en de andere kinderen. In de verschillende activiteiten kunnen de kinderen op speelse wijze kennis maken met elkaars gewoonten en achtergronden.

De kinderen van de naschoolse opvang krijgen de keuze om hun eigen activiteiten te doen of deel te nemen aan de aangeboden activiteiten.

Over de activiteiten en de aan te schaffen spelmaterialen wordt ook overleg gevoerd met de kinderen, zodat rekening gehouden kan worden met wat zij prettig of leuk vinden.

2.7 Richtlijnen voor het signaleren van problemen

De leidsters zijn op de hoogte van de verschillende ontwikkelingsfasen van het kind. Zij observeren en signaleren en zijn alert als een kind opvallend gedrag vertoont.

Als het kind opvallend gedrag vertoont wat problemen veroorzaakt in de omgang met andere kinderen, de andere leidsters of voor zichzelf (hyperactiviteit of juist passiviteit, agressiviteit, problemen met horen, zien, bewegen), zal dit worden voorgelegd aan de ouders.

Wij nemen onze verantwoordelijkheid om hier iets mee te doen. Samen met de ouders kijken we hoe we het beste met het kind kunnen omgaan en hoe we het gedrag kunnen verbeteren of het kind anderszins met zijn problemen kunnen helpen.

We houden hierbij ook oog houden op het groepsbelang. Mocht het groepsbelang bij voortdurend van de problemen geschaad dreigen te worden, dan lopen we tegen de grenzen van onze opvang aan. Samen met de ouders zoeken we dan naar een passende oplossing, eventueel door het inschakelen van derden/deskundigen.

Bij ernstige problemen, zoals het vermoeden van kindermishandeling, zal een vertrouwensarts worden ingeschakeld.

2.8 Grenzen aan opvang (kinderen met een beperking)

Aan kinderen met een verstandelijke of geestelijke beperking of aan kinderen met ernstige gedragsmoeilijkheden kunnen wij geen opvang bieden. Wij kunnen die kinderen niet bieden wat zij nodig hebben. Onze mogelijkheden qua voorzieningen, ruimte en deskundigheid zijn daar niet op afgestemd.

Het kan voorkomen, dat we voor een reeds bij ons geplaatst kind tegen onze grenzen aanlopen. In overleg met de ouders en/of eventueel advies van een onafhankelijke persoon of instantie zoals een arts of consultatiebureau, zal dan de plaatsingsovereenkomst beëindigd worden.

Hoofdstuk 3 Scheppen van ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen

De leidsters begeleiden, ondersteunen en stimuleren de kinderen op verschillende ontwikkelingsgebieden. Dit doen ze door het aanbieden van activiteiten op de verschillende ontwikkelingsgebieden. Ook het aanwezige spel- en knutselmateriaal, waarmee de kinderen zelf of onder begeleiding mee kunnen spelen, draagt bij tot de ontwikkeling van de kinderen. Voorts kunnen activiteiten, in samenwerking met andere instellingen of verenigingen worden georganiseerd. Te denken valt aan scholen, peuterspeelzalen, sportverenigingen.

Aan verschillende gebieden van ontwikkeling wordt aandacht besteed :

3.1 Lichamelijke ontwikkeling

Bij baby's en dreumesen bestaat de lichamelijke ontwikkeling vooral uit het leren gebruiken van de zintuigen, de grove en fijne motoriek.

De kinderen worden begeleid bij het bewust worden van het eigen lichaam, het benoemen van de lichaamsdelen, wat ze prettig vinden en niet. Bij de oudere kinderen hoort hier ook seksualiteit bij. Kinderen van 4 tot 12 jaar worden zich steeds meer bewust van de verschillen tussen jongens en meisjes. De kinderen krijgen de ruimte om als jongens of als meisjes onder elkaar te zijn, maar worden ook gestimuleerd om met elkaar op een natuurlijke manier met elkaar om te blijven gaan.

Wij geven de kinderen voldoende gelegenheid om hun lichamelijke vaardigheden te ontwikkelen door een uitdagende omgeving : voldoende ruimte binnen en buiten, bewegingsspelletjes, speelgoed en activiteiten.

3.2 Sociaal-emotionele ontwikkeling

We zorgen voor veiligheid en geborgenheid, zodat een kind zich goed kan hechten. Het is belangrijk dat een kind zich goed kan hechten. Het hechtingsproces vindt gedurende de eerste maanden van zijn leven plaats. Goede hechting geeft een fundamenteel vertrouwen, waardoor het kind de mensen, de wereld, zijn omgeving met vertrouwen tegemoet treedt. De kinderen worden op het kindercentrum gestimuleerd contact met andere kinderen en volwassenen maken. Ze leren met hun gevoelens om te gaan en ze te uiten. Ze leren ook om met conflicten om te gaan en hoe deze op te lossen. De kinderen worden begeleid bij het ontwikkelen van normbesef.

De kinderen die de naschoolse opvang bezoeken mogen – in overleg met de ouders en het kind - zelfstandig buiten spelen, zodat ze ook met de kinderen die niet de opvang bezoeken kunnen spelen.

3.3 Verstandelijke en creatieve ontwikkeling

De leidsters stimuleren het aanleren van verstandelijke en creatieve vaardigheden bij baby's en peuters. We helpen de kinderen om hun wereld te ontdekken en begeleiden hen bij het onderscheiden van fantasie en werkelijkheid. Schoolkinderen krijgen de gelegenheid om zelf en/of met begeleiding hun verstandelijke en creatieve vaardigheden steeds verder te ontwikkelen.

We ondersteunen de kinderen in hun behoefte iets te leren, bijv. door middel van spellen, puzzels, bouw- en constructiemateriaal, boeken.

We stimuleren hobby-ontwikkeling, nemen kennis van en houden rekening met de rages en trends die er ontstaan en waar de kinderen in geïnteresseerd zijn.

3.4 Taalontwikkeling

Taal is belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. Taal heeft veel verschillende functies, bijvoorbeeld het overbrengen van een boodschap, contact met anderen maken, je gevoelens uiten.

De leidsters stimuleren de taalontwikkeling bij de kinderen door veel met ze te praten, voor te lezen, verhalen vertellen, liedjes zingen, ze te stimuleren om zelf te praten, toneelspel. De kinderen leren de taal ook aan en van elkaar. Er wordt gelet op juist taalgebruik en grof taalgebruik wordt niet getolereerd.

3.5 Ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid

Het kind wordt gestimuleerd in zijn zelfbewustzijn, om zijn eigen ik, zijn eigen identiteit te ontdekken.

De kinderen worden positief benaderd, ten behoeve van een positief zelfbeeld.

De verschillende ontwikkelingsfasen van kinderen vragen ieder om een eigen benadering. Bij baby's betekent dit hem bewust te maken van zichzelf, los van een ander. Bij peuters wordt verantwoord omgegaan met de zogenaamde koppigheidsperiode. Deze fase is belangrijk voor de wilsontwikkeling van de peuter.

De kinderen worden in de verschillende fasen van hun leven begeleid naar zelfredzaamheid, met als doel een zo groot mogelijke zelfstandigheid. Dit is zeker bij de kinderen die de naschoolse opvang bezoeken belangrijk. Het zelf leren fietsen, zelfstandig buitenspelen, gelegenheid tot participatie in de aankleding van de groepsruimte, activiteiten, aanschaf speelgoed zijn voorbeelden van hoe we dit doel proberen te bereiken.

In overleg met de ouders en het kind kan worden besloten, dat het kind zelfstandig naar de opvang en naar huis mag gaan.

Hoofdstuk 4 Overbrengen van waarden en normen aan kinderen

Het kindercentrum hanteert christelijke waarden en normen. De basis hiervan is liefde en respect voor elkaar.

4.1 *Intermenselijke relaties*

Op het kindercentrum hebben de kinderen te maken met verschillende intermenselijke relaties :

Relatie leidsters met kinderen

Een leidster heeft niet alleen met het individuele kind te maken, maar moet kunnen omgaan met een groep in het geheel. Dit is een belangrijk verschil met de opvoeding thuis.

De leidster zorgt voor een positieve groepssfeer, waarin het kind zich veilig voelt.

De leidster gaat ook een individuele relatie met elk kind aan, waarbij de leidster een warme houding combineert met het geven van richting aan de ontwikkeling van het kind (democratische opvoedingsstijl).

De methode van de pedagoog Gordon (actief luisteren) wordt gehanteerd.

Kinderen nemen gedrag van volwassenen over. De leidster is met haar gedrag een voortdurend voorbeeld voor het kind.

Naarmate de kinderen ouder worden verschuift de rol van de leidster steeds meer van verzorging naar begeleiding. Bij de naschoolse opvang komt dit veelal neer op vooral activiteitenbegeleiding. Er wordt naar gestreefd om de kinderen zo zelfstandig mogelijk, dus minder afhankelijk van de leidster, te maken.

Relaties van kinderen onderling

Op het kindercentrum krijgt het kind te maken met andere kinderen. Kinderen uit het eigen dorp, maar ook uit andere plaatsen.

De kinderen groeien samen in een groep op, ze spelen met elkaar, ze leren met elkaar omgaan, waarbij respect voor elkaar de basis is. Er wordt op gelet dat er niet gepest wordt. De kinderen van de naschoolse opvang (vanaf groep 3) ondertekenen een pestprotocol.

Relaties van leidsters en ouders

De opvoeding van de kinderen wordt gedeeld door de leidsters en de ouders.

Een goed contact tussen leidsters en ouders maakt het mogelijk het kind goed te begrijpen door informatie uit te wisselen, om samen één lijn te vinden in de opvoeding en elkaar daarbij te ondersteunen.

Verder werkt een goed contact met ouders positief op het contact tussen leidsters en kinderen.

Het kindercentrum vindt het belangrijk, dat er een vertrouwensrelatie tussen leidsters en ouders wordt opgebouwd. Belangstelling, respect en een open en eerlijk contact met elkaar zijn daarbij voorwaarden.

4.2 *Privacy*

Voor een goede vertrouwensrelatie is het belangrijk, dat privacy van kinderen en ouders gewaarborgd wordt.

Volgens de beroepscode die voor de Kinderopvangbranche is opgesteld houdt de leidster vertrouwelijke informatie die ze van en over het kind en diens ouders heeft, geheim (beroepsgeheim).

Voor een goede overdracht is het nodig dat relevante informatie over een kind wordt uitgewisseld tussen de basisscholen en het kindercentrum. Ook hierbij worden privacy-normen gehanteerd.

4.3 *Individualiteit*

Ieder kind is een unieke persoonlijkheid met eigen talenten.

Voor een goede individuele ontwikkeling en een goede hechting een voorwaarde (zie hoofdstuk 3, Ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid).

De individuele ontwikkeling vindt plaats in een groepssituatie. Dit betekent, dat er een beperking is om aan alle individuele wensen van het kind tegemoet te komen. Tegelijk is de groep een instrument voor het kind om zichzelf te leren kennen: het kan zichzelf vergelijken met anderen, zich onderscheiden, wat bijdraagt aan zijn identiteitsontwikkeling.

Het kind wordt individueel bij zijn naam aangesproken en – binnen de mogelijkheden van de groep – communiceren de leidsters individueel met de kinderen of worden er individuele activiteiten gedaan. We proberen om ‘maatwerk’ te leveren, in te spelen op de individuele behoeften van de kinderen, rekening houdend met de eigenheid van ieder kind.

4.4 Diversiteit

In het kindercentrum komen kinderen met verschillende achtergronden.

Ook de leeftijden binnen de groep variëren (0-4 jaar of 4-12 jaar).

We leren de kinderen met respect met elkaar om te gaan en rekening met elkaars mogelijkheden te houden.

4.5 Rituelen en vieringen

Op basis van de christelijke geloofsovertuiging wordt voor- en/of na de maaltijden gebeden en gedankt. Er worden christelijke verhalen, aangepast aan het niveau van de kinderen, verteld (indien mogelijk worden ook creatieve activiteiten aan een christelijk thema gewijd). Ouders worden verzocht deze uitgangspunten te respecteren.

In het kindercentrum wordt aandacht besteed aan diverse christelijke feestdagen, zoals Kerst en Pasen. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de Sinterklaasviering, moederdag, vaderdag en de verjaardagen van de kinderen. Ook van een afscheid van een kind of leidster wordt een bijzondere gebeurtenis gemaakt.

De feestrituelen hebben vaste programma-onderdelen, zodat het voor ieder kind een vertrouwd gebeuren is. Het met elkaar iets vieren of herdenken schept een band. Het speciaal aandacht geven aan een verjaardag of afscheid van een kind stimuleert de individualiteit van een kind.

4.6 Samen leven/samen verantwoordelijk zijn

In de groep leert het kind samen met andere kinderen te leven. Ze leren samen te werken, samen te delen en rekening te houden met elkaar.

Het kind wordt ook verantwoordelijkheid bijgebracht. Voor zichzelf, voor anderen en voor zijn omgeving.

Voor zichzelf door het aanleren van steeds meer zelfstandigheid.

Voor anderen door respect en begrip voor anderen te hebben, anderen te helpen, zich inleven in emoties van anderen.

Voor zijn omgeving door hem te leren om zich hiervan bewust te worden en zijn omgeving netjes te houden.

Tot slot

De in dit beleidsplan genoemde onderwerpen worden nader uitgewerkt in een pedagogisch werkplan. In het werkplan wordt bijvoorbeeld concreet omschreven hoe de dagindeling eruit ziet en hoe er door het team wordt gewerkt met de pedagogische middelen.

Het werkplan wordt jaarlijks geëvalueerd en zo nodig aangepast.

Het beleidsplan wordt één keer per 3 jaar geëvalueerd en zo nodig aangepast.

Aanhangsel 1: Pedagogisch Beleidsplan Kindercentrum Waarder (07-2013)

In verband met een wijziging van de wettelijke regels omtrent een extra- of ruildag wordt Hoofdstuk 2, onder 2.1. als volgt aangevuld:

Een extra opvangdag is onbeperkt mogelijk op basis van beschikbaarheid. Een ruildag is mogelijk binnen een tijdspanne van één week, ook op basis van beschikbaarheid.. Het kind wordt – als dit mogelijk is – opgevangen op de eigen stamgroep.

Mocht er op de eigen stamgroep geen plaats beschikbaar zijn, maar wel op een andere stamgroep, dan wordt deze plaats aangeboden..

Indien ouders plaatsing op een andere stamgroep accepteren, dan dient daarvoor een schriftelijke toestemmingsverklaring door minstens één ouder/verzorger te worden ondertekend. Geeft de ouder geen schriftelijke toestemming, dan is de extra opvang of ruildag niet mogelijk.

Aanhangsel 2 n.a.v. de wijziging van wettelijke kwaliteitsregels in 2015 (07-2015)

Stimuleren en volgen van de ontwikkelingen van kinderen

De pedagogisch medewerker volgt het kind in zijn ontwikkeling en signaleert eventuele problemen of achterstand in de ontwikkeling. Behalve haar deskundigheid en ervaring, wordt er tevens gebruik gemaakt van het ontwikkelingsprogramma Uk en Puk. Dit totaalprogramma voor kinderen van 0 – 4 jaar maakt het mogelijk om door middel van activiteiten de spraak- en taalvaardigheid, sociaal-emotionele vaardigheden en motorische en zintuiglijke vaardigheden te stimuleren.

De pedagogisch medewerkster speelt daarin een actieve rol.

Door middel van o.a. het werken met het programma Uk en Puk en observatielijsten volgen de leidsters de ontwikkeling van de kinderen.

Het programma Uk en Puk is in 2014 en 2015 geïmplementeerd bij Kindercentrum Waarder. Elke 7 weken wordt een nieuw thema opgezet en besproken met de medewerkers, waarna hiermee gewerkt kan worden. Tijdens de teamvergaderingen is er een vast agendapunt, waarbij het werken met het programma wordt geëvalueerd en vooruitgekeken naar het nieuwe thema.

Signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen en doorverwijzen naar instanties die ouders hierbij hulp kunnen bieden.

De pedagogisch medewerksters zijn deskundig en hebben een opleiding gevolgd conform de CAO Kinderopvang.

De pedagogisch medewerksters signaleren eventuele problemen of achterstanden in de ontwikkeling.

De pedagogisch medewerkster heeft daarvoor de volgende kennis en vaardigheden:

- De deskundigheid vanuit een opleiding conform de CAO Kinderopvang voor Pedagogisch medewerker
- De ervaring met het werken met kinderen
- De vergelijking met leeftijdsgenootjes van de kinderen op de groep
- Het ontwikkelingsprogramma Uk en Puk
- TINK-training

Het programma Uk en Puk helpt de pedagogisch medewerker om op een structurele manier de ontwikkeling van kinderen te volgen. Kinderen ontwikkelen zich voortdurend. Door te spelen en te ontdekken, maar dat gaat niet vanzelf. Daarom vraagt Uk & Puk van pedagogisch medewerkers een actieve rol. Uk & Puk geeft hiervoor concrete aanwijzingen. Bij elke activiteit staan leidstervaardigheden: praktische handvatten met aandachtspunten, tips en suggesties.

Eventuele problemen in de ontwikkeling van kinderen kunnen met behulp van het werken met Uk en Puk en observatielijsten op een structurele manier worden gesignaleerd en gevolgd.

Daarnaast volgt een aantal pedagogisch medewerkers de TINK-training, die leert interactievaardigheden te verbeteren en toe te passen, waardoor ze beter in staat zijn de ontwikkeling van kinderen te volgen en achterstanden te signaleren. De verworven kennis

wordt besproken en overgedragen aan de andere pedagogisch medewerkers tijdens het werk en de teamvergaderingen.

Aanhangsel 3: Regel maximaal 2 vaste gezichten voor 0-jarigen en 3-uursregeling

Aan een kind worden twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen. Op de dagen dat het kind komt, is altijd minimaal één van deze twee pedagogisch medewerkers werkzaam.

Naast het 'vaste gezicht' kunnen andere pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voor kinderen met een flexibele dagen geldt het 'vaste gezichten-eis' niet.

In een groep met 0-jarigen worden twee pedagogisch medewerkers ingezet die de hele week samen de vijf weekdays bezetten (bv. één werkt drie dagen en de ander werkt de andere twee dagen), zoals in onderstaand schema.

Een andere invulling kan zijn, dat aan een baby twee andere pedagogisch medewerkers als 'vaste gezichten' gekoppeld worden, die vast op de opvangdagen van de baby werken.

Kindercentrum Waarder heeft de intentie om het vaste gezichtenprincipe te hanteren. Echter in het geval van overmacht, zoals bijvoorbeeld ziekte van een Pedagogisch Medewerker, kan het voorkomen dat er niet altijd kan worden voldaan aan deze regeling.

Tijdens de vakanties van de Pedagogisch medewerkers kan het voorkomen, dat er tijdelijk een ander vast gezicht wordt toegewezen. Dit wordt naar de ouders gecommuniceerd.

Voorbeeldrooster

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Robijntjes	Leidster A	Leidster B	Leidster B	Leidster B	Leidster A
	Leidster C	Leidster C	Leidster D	Leidster C	Leidster D
Saffiertjes	Leidster F	Leidster E	Leidster F	Leidster F	Leidster G
	Leidster G	Leidster G	Leidster H	Leidster E	Leidster H

3-uursregeling: Maximaal 3 uur per dag afwijken van BKR

Op basis van gegevens van december 2019 zijn voor het Kinderdagverblijf de volgende tijdstippen vastgesteld waarop wordt afgeweken van de BKR:

Alle dagen indien 1 of 2 volle groepen:

Begin dag: 8.00 – 8.45 uur 0,75 uur
Pauze: tussen 13.15 en 14.45 uur 1,5 uur
Einde dag: 17.15 – 18.00 0,75 uur

Woensdag en vrijdag, indien 1,5 groepen (3 leidsters)

Begin dag: 8.15 – 8.45 0,5 uur
Pauze: tussen 12.45 en 15.00 uur 2,25 uur
Einde dag: 17.15 – 17.30 0,25 uur

Bij de BSO wordt tijdens schoolweken (opvang vanaf 15.00 uur) maximaal een half uur afgeweken van de BKR. Dit is van 17.45 – 18.15 uur

Tijdens vakantieweken wordt bij de BSO als volgt afgeweken van de BKR:

Begin dag: 8.00 – 8.45 uur 0,75 uur
Pauze: tussen 13.15 en 14.45 uur 1,5 uur
Einde dag: 17.15 – 18.00 0,75 uur